

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep.
0030 OSLO

Oslo, 13. desember 2024

Høring av nye tilskuddssatser for RÅK-ordningen 2025 – høringsuttalelse fra Orkla ASA

Vi viser til høringsbrev om nye tilskuddssatser for RÅK-ordningen gjeldende fra 1. januar 2025 fra Landbruks- og matdepartementet (LMD) av 3. desember 2024. Vi viser også til høringsmøte i LMD 12. desember 2024. Vi ønsker med dette å konkretisere vårt innspill fra dette møtet.

Orkla vil innledningsvis understreke viktigheten av prisnedskrivningsordningen og dens betydning for konkurransekraften for berørte varer og dermed den avgjørende betydningen den har for opprettholdelse av norsk næringsmiddelproduksjon og avsetning av norske jordbruksråvarer. Vi vil derfor gi honnør for at det i årets jordbruksoppgjør ble besluttet å utvide ordningens vareomfang til å omfatte bl.a. ferdigretter med ris, desserter, vaniljesaus mv.

Økte norske priser fra 1. juli

Prisendringer vedtatt i jordbruksoppgjøret får virkning fra 1. juli. De norske råvareprisene har en vesentlig betydning for norsk næringsmiddelindustri sin konkurransekraft mot importerte varer og har stor betydning for prisnivået på matvarer generelt i det norske markedet. PNS-satsene endres først fra 1. januar – seks måneder etter kostnadseffekten av prisøkningene. Dette utgjør en systemfastsatt konkurranseforverring mot importerte produkter i andre halvår hvert år.

Prisendringer på ost og melkepulver

Satsene i høringsforslaget er basert på internasjonale priser målt i uke 36-45. Den gjennomsnittlige prisen for denne perioden måles mot oppgitt internasjonal pris ved forrige satsfastsettelse, og endringen her sammen med endring i norsk pris danner grunnlag for endring i PNS-sats.

I jordbruksoppgjøret 2024 ble det vedtatt overgang fra målpris til PGE for melk der det er markedsregulator som fastsetter prisen. I tillegg til målprisøkningen fra 1. juli på 30 øre pr. liter vedtok Tines styre den 11. november en ytterligere økning melkeprisen (PGE) med 6 øre. Denne skal ha virkning fra 1. januar.

Denne økningen på 6 øre (som utgjør minst 60 øre pr. kg ost og melkepulver) er ikke tatt med i departementets beregning av nye PNS-satser fra 1.1.2025.

***Beregningsgrunnlaget for PNS-satser må ta hensyn til prisøkninger som følge av vedtatt
PGE-endring gjeldende fra 1.1.2024***

Prisnedskrivningssatser

Skummetmelkpulver

Selv om vi har benytter samme kilde og tidsperiode som LMD har lagt til grunn for internasjonal pris, avviker vår beregnet PNS-sats noe fra det LMD har foreslått i høringsbrevet. Vi ber om at dette sjekkes.

Mer detaljer er sendt i eget høringssvar.

Svinekjøttsortering

LMD skriver i høringsbrevet at det nå er grunnlag for satser bl.a. på svinekjøttsortering. Satsen foreslås økt fra 0,00 til 2,00 kroner pr kg. I og med at satsen var 0 i 2024 har vi ikke informasjon om grunnlaget for forrige satsfastsettelse. Vi er likevel usikre på om denne justeringen er tilstrekkelig.

Vi mener at forskjellen mellom norsk pris og internasjonal pris har økt betydelig siste år og at det er vedtatt PGE-økning fra 2025 som må tas hensyn til.

Prisdetaljer er sendt i eget høringssvar.

Endring i prisgrunnlaget for ost

Vi har i mange år bedt om at cheddar blir inkludert i det norske prisgrunnlaget for ost. Dette fordi cheddar er inkludert i beregningen av den internasjonale osteprisen. Cheddar er en ypperlig pizzaost, og brukes mye internasjonalt i pizzaproduksjon, og vi ønsker å kunne øke bruken av denne i vår norske produksjon. Men dette avhenger selvsagt av markeds- og konkurransesituasjonen.

Vi ber Landbruks- og matdepartementet ta hensyn til disse innspillene i fastsettelsen av nye satser. Hvis det er spørsmål så er departementet velkommen til å ta kontakt.

Med vennlig hilsen,
for Orkla ASA

Trond Aanerud
Vice President Government Affairs